

Analyse | kraka

14. juli 2020

Fra udenlandsk turist til dansk feriegæst -Flere danskere holder ferie i Danmark, men turistbranchen taber alligevel

Af Cecilie Dohlmann Weatherall og Amanda Egelund-Müller

Pandemien påvirker danskernes ferieforventninger både i Danmark og i udlandet. Danskerne vil samlet set bruge færre penge på sommerferie i 2020 end i 2019. Til gengæld vil danskerne bruge omkring 40 pct. flere penge på at holde ferie i Danmark end de gjorde i 2019. Selvom danskerne vil bruge flere penge på ferie i Danmark, så ser det ud til at turistbranchens indtægter i 2020 vil falde med mere end 15 mia. kr. sammenlignet med 2019.

Kontakt

Seniorøkonom
Cecilie Dohlmann Weatherall
Tlf. 31322804
E-mail cdw@kraka.dk

Deloitte

Kraka er finansieret af Realdania, Deloitte og en række øvrige bidragsydere. Se kraka.org

1. Fra udenlandsk turist til dansk feriegæst

Landet åbner og hvordan holder vi ferie i 2020

Genåbningen af Danmark er i gang, og siden d. 27. juni har Danmark forsigtigt åbnet grænserne til nogle lande efter nøje overvågning og overvejelser. Pandemien har allerede haft store sundhedsmæssige og økonomiske konsekvenser, hvilket har påvirket danskernes adfærd. I denne analyse undersøger vi, hvordan pandemien og dens afledte effekter har påvirket danskernes og udlændingenes ferieadfærd i 2020.

En sundhedskrise der er gået over i en økonomisk krise

Når en hidtil ukendt pandemi rammer Danmark, er det svært at spå om hvad fremtiden bringer. Danmark, der betegnes som en lille åben økonomi, startede med at lukke ned i midten af marts, hvilket bl.a. betød at grænserne blev lukket, mange lønmodtagere blev hjemsendt samtidig med, at mange sundhedsmæssige og økonomiske initiativer blev sat i gang. Nu er Danmark begyndt at åbne op igen, men landet vil højst sandsynligt ikke se ud, som det gjorde inden nedlukningen, lige foreløbig. Oven på sundhedskrisen forventes der nu en økonomisk krise. Den offentlige debat har da også været præget af diskussioner om, hvordan forskellige brancher vil blive ramt af den økonomiske krise. Flere interesseorganisationer, som VisitDenmark og SMVdanmark, har understreget, at Danmark vil tabe mange milliarder, hvis grænserne forblev lukkede for udenlandske turister hele sommeren, jf. SMVdanmark (2020). Nu er grænserne så ved at åbne, men er det ensbetydende med at danskere og udlændinge vil holde ferie, som de altid har gjort?

Undersøgelsens design

I en nylig spørgeskemaundersøgelse udført af Epinion på vegne af Kraka har vi spurgt et repræsentativt udsnit af den danske befolkning, hvor mange penge de forventede at bruge på ferie i hhv. Danmark og udlandet i sommeren 2020. Forventningerne til ferieforbruget i 2020 sammenlignes med de adspurgtes ferieforbrug i 2019. Vi beregner de samlede turistindtægter i 2020 ved at tage udgangspunkt i turistudgifterne og -indtægterne fra nationalregnskabet i 2019.¹

Mindre feriebudget, men vi bliver i DK

Ifølge vores undersøgelse vil danskerne bruge knap 12 mia. kr. på sommerferien i 2020, hvilket er 40 pct. mindre end i 2019. Danskerne forventer samtidig at bruge 41 pct. mere på ferie i Danmark i 2020 end i 2019. Samlet set forventer danskerne at sænke deres udenlandsferiebudget med 74 pct. sammenlignet med deres forbrug i 2019.

Tjener færre penge på turister

Hvis de udenlandske turister, som får mulighed for at rejse til Danmark i sommeren, begrænser deres rejser i samme omfang som danskerne, vil turistbranchen i 2020 miste 15,7 mia. kr. i indtægter sammenlignet med 2019. Dermed vil den forventede gevinst fra flere danske feriegæster langt fra opveje tabet fra de udenlandske turister.

Stor usikkerhed ift. ferieadfærd i 2020

Der er en vis usikkerhed knyttet til beregningerne af forventet forbrug i sommeren 2020 både i forhold til udenlandske og danske turister, bl.a. fordi krisesituationen, som Danmark og resten af verdens lande befinder sig i, ændrer sig dag for dag ifm. pandemiens udbredelse. De beregnede værdier er konservative estimater for danskernes turismeforbrug i Danmark, da beregningerne tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks turistindtægter- og udgifter fra nationalregnskabet og ikke bruger den bredere og mere omfattende definition for turistindtægter, som også inkluderer turisme på små overnatningssteder, endagssturisme, besøg hos familie og venner, samt brug af eget eller lånt feriehus mm., jf. Fønnesbeck-Sandberg og Rich (2020).

¹ Turistudgifterne bygger på bl.a. køb og salg af rejsevaluta herunder handel ved brug af kontokort, det betyder at rejseudgifter til danske rejsebureauer, som ikke går videre til udlandet, ikke er inkluderet i beløbet. Turistindtægterne tager bl.a. udgangspunkt i forbrugsundersøgelser, der laves blandt udenlandske turister i dk. Samtidig korrigerer Danmarks statistik for diverse oplysninger ifm. hotelovernatninger mv.

Krisen påvirker danskernes ferieadfærd, dvs. ...

2. Danskerne og udlændinge vil bruge færre penge på ferie

Resultaterne fra de 2.020 respondenter i spørgeskemaundersøgelsen, som udgør et repræsentativt udsnit af voksne danskere, viser, at danskerne forventer at ændre ferieadfærd i 2020 sammenlignet med 2019.² Resultaterne tager udgangspunkt i spørgeskemaundersøgelser foretaget efter udmeldingen d. 18. juni om en delvis åbning af grænserne, da det vil give det bedste nutidsbillede af, hvor mange penge danskerne vil bruge på ferien. I Boks 1 uddybes beregningsmetoden i analysen.

Boks 1 Beregningsmetode og datagrundlag

Beregningerne for ferieforbruget i 2019 tager udgangspunkt i turistindtægter og -udgifter fra Nationalregnskabets forsyningsbalance i 3. kvartal 2019. Danskernes samlede ferieforbrug i Danmark er beregnet ud fra det relative forhold, vi finder mellem ferieforbrug i DK og udlandet blandt et repræsentativt udsnit af voksne danskere i 2020 efter d. 18. juni 2020 i spørgeskemaundersøgelsen. Det betyder at udgifterne til ferie i Danmark udgør 30 pct af hele feriebudgettet i 2019.

Det forventede forbrug i 2020 er beregnet ud fra de forventede procentuelle forbrugsændringer der er fremkommet i spørgeskemaundersøgelsen. Vi finder, at udgifterne til ferieforbrug i Danmark forventes at stige med 41 pct. og udgifterne til ferieforbrug i udlandet er faldet med 74 pct. fra 2019 til 2020. For udlændinges ferieforbrug i Danmark har vi først fratrukket indtægter fra de lande, som har indrejseforbud til Danmark. Derefter antager vi at alle andre udlændinge reducerer udlandsferierejser med 74 pct. lige som danskerne forventer at gøre. Disse procentuelle ændringer fra spørgeskemaundersøgelsen er så overført på resultaterne i Tabel 1.

... færre tager på ferie, ...

I 2020 forventer knap 3 pct. færre danskere at holde ferie end i 2019. Dette kan skyldes bl.a., at virksomheder, som måtte lukke midlertidigt pga. de sundhedsmæssige tiltag, ønsker at indhente tabt fortjeneste, og derfor holder de ansatte ikke så meget ferie. En anden mulighed er, at den økonomiske krise resulterer i, at færre har råd til at holde ferie.

... færre penge til at holde ferie, ...

I gennemsnit brugte danskerne 30 pct. af sommerferiebudgettet i Danmark og resten i udlandet i 2019. Samlet set brugte danskerne 19,3 mia. kr. på sommerferien i 2019. I 2020 forventes danskerne at bruge 11,6 mia. kr. på sommerferie - altså 40 pct. mindre end i 2019, jf. Tabel 1 og Tabel 2.

Tabel 1 Ferieforbrug i 3. kvartal 2019

	Ferieforbrug	
	I Danmark	I udlandet
	----- Mia. kr. -----	
Danskere	5,7	13,6
Udlændinge	22,5	-
I alt	28,2	13,6

Anm.: Danskernes forbrug i udlandet og udlændinges forbrug i DK kommer fra Nationalregnskabets forsyningsbalance i 3. kvartal 2019, som ikke inkluderer fx turisme på små overnatningssteder, endagsturisme, besøg hos familie og venner, turisme i legede boliger samt brug af eget eller lånt feriehus eller transport i hjemlandet. Danskernes ferieforbrug i DK er beregnet ud fra spørgeskemaoplysningerne, hvor udgifterne til ferie i Danmark udgør 30 pct af hele feriebudgettet.

Kilde: www.statistikbanken.dk, tabel NKN1, spørgeskemaundersøgelse gennemført af Epinion for Kraka og egne beregninger.

² Epinions spørgeskemaundersøgelse er vægtet ift. alder, køn, uddannelse og region.

Tabel 2 Forventet Ferieforbrug i 3. kvartal 2020

	Ferieforbrug	
	I Danmark	I udlandet
	----- Mia. kr. -----	
Danskere	8,1	3,5
Udlændinge	4,4	-
I alt	12,6	3,5

Anm.: Det forventede forbrug er beregnet ud fra de forventede procentuelle forbrugsændringer der er fremkommet i spørgeskemaundersøgelsen blandt et repræsentativt udsnit af voksne danskere i 2020. Vi finder, at udgifterne til ferieforbrug i Danmark er steget med 41 pct. og udgifterne til ferieforbrug i udlandet er faldet med 74 pct. fra 2019 til 2020. Disse procentuelle ændringer er så overført på resultaterne i Tabel 1.

Kilde: www.statistikbanken.dk, tabel NKN1, spørgeskemaundersøgelse gennemført af Epinion for Kraka og egne beregninger.

... færre penge på udenlandsrejser, ...

Specielt danskernes udgifter til ferie i udlandet forventes at blive reduceret i 2020. Det betyder at danskerne vil bruge 3,5 mia. kr. på ferie i udlandet, hvilket er en reduktion på 74 pct. sammenlignet med 2019. De færre rejser til udlandet kan bl.a. skyldes at mange udenlandsrejser er frarådet af udenrigsministeriet, og derfor medfører højere omkostninger ifm., karantæne, forsikring mv. En anden årsag kan være, at danskerne simpelthen ikke ønsker at rejse af angst for at blive syge, eller at den forøgede usikkerhed om, hvilke lande man kan besøge, får danskerne til at blive hjemme. Yderligere kan den økonomiske krise have medført at danskernes feriebudget er indskrænket, og at de derfor dropper udenlandsrejser.

... færre udenlandske og flere danske turister

Indtægterne fra de udenlandske turister forventes at falde markant fra 22,5 mia. kr. til 4,4 mia. kr. Det skyldes blandt andet, at indrejsende fra flere lande ikke må rejse ind i Danmark fx indrejsende fra Sverige, England og USA. Samtidig antager vi, at udlændinge, som gerne må rejse ind i Danmark, reducerer deres udenlandsrejser, på samme måde som danskerne giver udtryk for at de vil. Så selvom danskerne vil bruge flere penge, som danske feriegæster i Danmark i sommeren 2020, så kommer det ikke til at opveje det tab som turistbranchen oplever, som følge af udeblivende udenlandske turister.

Åbningsforventninger: mere forbrug i DK og udland

Der er en vis usikkerhed knyttet til beregningerne af ferieforbruget i 2020, da det hele er beregnet ud fra danskernes forventninger til ferieforbruget i 2020. Undervejs i spørgeskemaundersøgelsen meldte Danmark ud, at retningslinjerne for ind- og udrejse til Danmark ville blive ændret. Udmeldingen d. 18. juni 2020 om at grænserne ville blive delvist åbnet, betød at de adspurgte ændrede forventninger til ferieforbruget. Før udmeldingen om at åbne grænserne forventede de adspurgte danskere at bruge 42 pct. af feriebudgettet i 2019 på ferie i 2020. Efter udmeldingen om at Danmark ville åbne grænserne delvist, ville danskerne bruge 60 pct. af sidste års feriebudget. Meldingen om at åbne grænserne betød både en forventning om et øget ferieforbrug i Danmark og udlandet. Dvs. at meldinger om yderligere åbninger eller lukninger kan påvirke ferieforbruget betydelig.

Pengene der ikke bliver brugt på ferie

Reduktionen i danskernes ferieforbrug på 7,7 mia. kr. i 2020 sammenlignet med 2019 kan delvist skyldes en generel indtægtsnedgang forårsaget af det økonomiske tilbageslag. Men da det økonomiske tilbageslag blot forventes at være på 5,25 pct. af BNP i 2020, vil en del af de midler, der ikke anvendes på ferie, enten blive anvendt til andet forbrug eller til opsparring.

3. Kilder og litteratur

Finansministeriet (2020): Økonomiskreddegørelse maj 2020

Fonnesbeck-Sandberg og Rich (2020): Turismens økonomiske betydning i Danmark, Visit-Denmark.

SMVDanmark (2020): Grænseåbning giver milliardgevinst i turisme, Temaanalyse.